

Karta pracy -07 kwietnia

Temat zajęć: Uszkodzenia ciała (zapisz go w zeszycie)

1. Tekst do przeczytania .Przeczytaj uważnie tekst poniżej.

Urazy

Może się zdarzyć, że będziesz świadkiem lub ofiarą wypadku. Każdy w takiej sytuacji powinien umieć odpowiednio się zachować. Warto wiedzieć, jak rozpoznać uraz, by móc udzielić właściwej pierwszej pomocy. Pomagając poszkodowanemu przed przyjazdem karetki, zwiększamy jego szanse na szybkie wyzdrowienie bez powikłań.

Pęknięcie kości to złamanie. Objawy to ostry ból, obrzęk oraz widoczne i wyczuwalne nieprawidłowe ułożenie kości wewnątrz ciała. Uwaga! Jeśli kość przebija skórę, mówimy o złamaniu otwartym

Podczas kontaktu skóry z czymś gorącym, np. wrzącą wodą, dochodzi do oparzeń. Jeśli skóra zetknie się z substancjami żrącymi, np. środkiem do odtykania rur, mamy do czynienia z oparzeniami chemicznymi. Podobnie do oparzeń wyglądają odmrożenia, ale powstają w wyniku narażenia skóry na bardzo niską temperaturę

Silne uderzenie w miękkie części ciała może doprowadzić do stłuczenia. Charakterystycznymi objawami są ból, obrzęk i podskórny krwiak

Gdy dojdzie do przerwania ciągłości skóry, mamy do czynienia z raną. Niektóre są niegroźne (np. rozcięcie palca kartką papieru), inne wymagają wizyty u chirurga

Gdy połączenie między kośćmi zostanie zerwane, mówimy o zwichnięciu. Objawy to ból i obrzęk w okolicy stawu (najczęściej kostki lub nadgarstka). Uwaga! Gdy staw zostanie tylko nadwyrężony podczas nieprawidłowego ruchu, mówimy o skręceniu

Niektóre owady, np. osy i pszczoły, potrafią użądlić. Objawami są ból, swędzenie i powstanie bąbla. Użądlenie niektórych owadów, jak szerszeni, może być groźne dla zdrowia

Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach

Uraz	Pomoc	Uwagi
złamanie	Złamaną kończynę należy unieruchomić i natychmiast udać się do szpitala. Jeśli występuje duży obrzęk, można schłodzić bolesne miejsce	Przy złamaniach otwartych nigdy nie próbuj chować wystającej kości pod skórę. Polej jedynie ranę czystą wodą i natychmiast zadzwoń po karetkę
oparzenie	Oparzoną skórę należy przemyć zimną, ale nie lodowatą wodą, a następnie założyć wilgotny opatrunek z gazy i delikatnie nałożyć bandaż. W przypadku oparzeń chemicznych należy natychmiast włożyć oparzoną skórę pod strumień bieżącej wody – nawet na kilkanaście minut.	Jeśli oparzysz się na przykład środkiem do czyszczenia, polej oparzenie rozcieńczonym octem lub sokiem cytrynowym.
stłuczenie	Należy przyłożyć kompres chłodzący (np. owinięty w ręcznik skruszony lód lub woreczek z mrożonką).	Jeśli przy upadku mocno uderzysz się w głowę i pojawią się kłopoty z utrzymaniem równowagi, udaj się do lekarza.
rana	Niewielkie rany należy przemyć wodą, zranione miejsce zdezynfekować i nakleić na nie plaster. Większe rany wymagają zszycia przez chirurga.	Rany o dużej powierzchni (np. otarcia) przemywaj wyłącznie czystą wodą, aby usunąć zanieczyszczenia, następnie nałóż opatrunek kupiony w aptece.
zwichnięcie	Zwichnięty staw i sąsiadujące kości należy unieruchomić i schłodzić, a następnie należy pojechać do szpitala – tam lekarz nastawi staw i założy fachowy opatrunek.	Mało bolesne skręcenia, przy których występuje niewielka opuchlizna, nie wymagają wizyty w szpitalu.
użądlenie	Miejsce użądlenia należy	Jeśli po użądleniu występują

	posmarować maścią łagodzącą. W przypadku pszczoł konieczne jest również szybkie usunięcie żądła, które utknie w skórze. Następnie należy umyć miejsce użądlenia wodą z mydłem i przyłożyć zimny okład.	duszności, mdłości lub gwałtowne bicie serca, jak najszybciej zadzwoń po karetkę. Użądlenie w okolicy szyi z powodu powstałej opuchlizny może utrudnić oddychanie. W takiej sytuacji jak najszybciej zacznij ssać lód lub pić zimne napoje, a następnie udaj się do lekarza. Idź do niego również w wypadku użądleń wielokrotnych.
ukąszenie	Ukąszenia żmii zdarzają się rzadko i nie są śmiertelne, mogą być jednak groźne dla dzieci i osób starszych. Miejsce ukąszenia (dwa ślady po zębach jadowych) należy obmyć wodą z mydłem i schłodzić. Osoba ukąszona powinna zachować spokój. Ukąszoną kończynę należy unieruchomić i poruszać się powoli, by jad wolniej rozprzestrzenił się po organizmie. Konieczna jest wizyta w szpitalu lub wezwanie karetki.	Uwaga – widywane w filmach wysysanie jadu z rany nie ma najmniejszego sensu i nie należy tego robić. Większość węży w Polsce nie jest jadowita. Jednak każdy z nich może boleśnie ukąsić – nie należy ich więc niepokoić.

Po udzieleniu poszkodowanemu pierwszej pomocy zawiadom odpowiednie służby! Koniecznie zapamiętaj numery telefonów alarmowych:

112 – ogólny numer alarmowy z telefonów komórkowych,

992 – pogotowie gazowe,

997 – policja,

998 – straż pożarna,

999 – pogotowie ratunkowe.

Gdy wzywasz pomoc, podaj swoje imię, nazwisko i numer telefonu, z którego dzwonisz. Opowiedz, co się stało i gdzie miało miejsce zdarzenie. Opisz urazy poszkodowanego i jego stan.

Ważne!

Pamiętaj, że tylko zagrożenie życia lub ciężkie urazy wymagają przyjazdu karetki. Nigdy nie dzwoń po karetkę bez powodu lub przy mało znaczących przypadkach.

Opracowano na podstawie <https://epodreczniki.pl/a/pierwsza-pomoc/DRZmbp4Bc>

Wykonaj zadania umieszczone poniżej. Miłej pracy. Powodzenia .
Zadania wykonujecie w zeszyte z biologii. Robicie zdjęcie i wysyłacie je na adres email: magdalenaradacka@wp.pl .Dzięki temu, że prześlesz kartę pracy będę mogła wystawić Tobie ocenę. Możesz również skontaktować się ze mną za pomocą Messengera.

1. Jak należy postąpić w przypadku oparzenia wybielaczem z chlorem ? dokończ zdanie , wybierz prawidłową odpowiedź (patrz tabelka)

Gdy oparzymy się wybielaczem z chlorem _____
_____.

- a. należy schłodzić oparzenie.
- b. należy polać oparzenie rozcieńczonym octem lub sokiem cytrynowym.
- c. należy przykleić plaster.

2. Jak należy udzielić pierwszej pomocy przy podanych urazach? Pomogą Tobie w uzupełnieniu podane wyrażenia w ramce .

przyłożyć kompres z octem, ochłodzić miejsce urazu i poruszać się powoli, zdezynfekować i nakleić plaster, schłodzić zimną wodą

- a) oparzenie wrzątkiem _____
- b) stłuczenie _____
- c) niewielkie rany _____
- d) ukąszenie żmii _____

3. Które ze zdań są prawdziwe, a które fałszywe? Wpisz do zeszytu tylko zdania prawdziwe.

- a. Żmije są bardzo agresywne, mogą ukąsić bez powodu.
- b. Gdy złamana kość przebije skórę, mamy do czynienia ze złamaniem otwartym.
- c. Jałowy oznacza młodego byczka, a jałówka młodą krowę.
- d. Osoby uczulone na jad owadów powinny szczególnie uważać na ugryzienia w szyję.

4. Dopisz numer telefonu do właściwej instytucji alarmowej .Przepisz je do zeszytu

1. Pogotowie ratunkowe

2.Policja

3.Straż pożarna

4.Ogólny numer alarmowy

5.Pogotowie gazowe